

ΟΙ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΤΟΥ ΡΑΟΥΛ ΚΑΣΤΡΟ ΑΝΟΙΓΟΥΝ ΤΙΣ ΠΟΡΤΕΣ ΣΤΗΝ ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΑΓΟΡΑ, ΣΤΟΥΣ ΑΜΕΡΙΚΑΝΟΥΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΜΕΧΡΙ ΤΩΡΑ ΕΚΠΤΩΤΟΥΣ ΚΟΥΒΑΝΟΥΣ ΤΟΥ ΜΑΪΑΜΙ

Η μετακίνηση της Κούβας πιο κοντά στην οικονομία της αγοράς ξεκίνησε δειλά με την ανάληψη της εξουσίας από τον Ραούλ Κάστρο (φωτό κάτω) το 2006 και συνεχίζεται με αργά και σταθερά βήματα. ► ΕΡΑ

Η Κούβα αηλιάζει, το δολλάριο έρχεται (;)

Η ΧΩΡΑ
ΜΕ
ΑΡΙΘΜΟΥΣ

80%

των Κουβανών
είναι δημόσιοι
υπάλληλοι.

124

επαγγέλματα
(τεχνίτες
παιχνιδιών,
ξυλουργοί,
οδηγοί ταξί,
μικρά εστιατόρια,
καθηγητές
Μουσικής κ.ά.)
έχουν λάβει
την άδεια της
κυβέρνησης
για ιδιωτική
πρωτοβουλία.

600

χιλιάδες Κουβανοί
εργάζονται
στον ιδιωτικό
τομέα.

160

χιλιάδες Κουβανοί
θεωρούνται
αυτοαπα-
σχολούμενοι.

2011

ήταν το έτος
που για πρώτη
φορά επετράπη
στους αγρότες
η μίσθωση γης.

Οι περισσότεροι λάτρες των ταξιδιών, σε περίπτωση που ερωτηθούν αν θα ήθελαν να επισκεφτούν την Κούβα, θα πουν: «Ναι, θα ήθελα πολύ, και μάλιστα πριν αλλάξει το καθεστώς»... Προφανώς, γιατί η Κούβα και το «καθεστώς» στο μυαλό τους ταυτίζονται ή, καλύτερα, γιατί το καθεστώς αποτελεί μέρος της γοητείας του νησιού. Το καλύτερο που έχουν να κάνουν οι επίδοξοι επισκέπτες είναι να βιαστούν, γιατί το «καθεστώς» ναι μεν παραμένει ακλόνητο αλλά ο «τροπικός σοσιαλισμός» -δηλαδή η γοητεία που λέγαμε- μετατρέπεται σε «τροπικό κρατικό καπιταλισμό».

Η μετακίνηση της Κούβας πιο κοντά στην οικονομία της αγοράς ξεκίνησε δειλά με την ανάληψη της εξουσίας από τον

ΚΩΣΤΑΣ ΠΛΙΑΚΟΣ
kpliakos@e-typos.com

Ραούλ Κάστρο το 2006 και συνεχίζεται με αργά και σταθερά βήματα. Το 2011 ήταν καθοριστική χρονιά για την Κούβα. Η κυβέρνηση Κάστρο προχώρησε στις πιο σοβαρές μεταρρυθμίσεις προς την κατεύθυνση της ελεύθερης αγοράς από το 1959, οι οποίες περιλάμβαναν, μεταξύ άλλων, τη δυνατότητα αγοράς σπιτιών και αυτοκινήτων από τους πολίτες, την αύξηση των καλλιεργούμενων εκτάσεων που θα δοθούν από το κράτος στους αγρότες για εκμετάλλευση και τη δημιουργία ρυθμιστικού πλαισίου που θα επιτρέπει στις τράπεζες να δίνουν δάνεια σε ιδιώτες.

Επιπλέον, αποφασίστηκε η απόλυση ενός εκατομμυρίου δημοσίων υπαλλήλων σταδιακά με ταυτόχρονη παροχή κινήτρων για όσους θέλουν να υποαπασχοληθούν. Οι μεταρρυθμίσεις του Ραούλ Κάστρο έχουν ήδη αρχίσει να φέρνουν αλλαγές σε πολλά επίπεδα, πέραν της εσωτερικής αγοράς και του περιορισμένου σοκ που προκαλεί στους πολίτες το... άρωμα καπιταλιστικής οικονομίας.

Μια σημαντική αλλαγή -που επηρεάζει και τις ΗΠΑ- είναι ότι έχει μεταβληθεί η στάση των Κουβανοαμερικανών για την ιδιαίτερή τους πατρίδα. Οι πρόσφατες εξαγγελίες

των Ρεπουμπλικανών υποψηφίων, **Μιτ Ρόμνι** και **Νιουτ Γκίνγκριτς**, για ανατροπή της πολιτικής Ομπάμα για την Κούβα, που προβλέπει αποστολή χρημάτων στις οικογένειες των Κουβανοαμερικανών χωρίς όριο, δεν συγκινούν και πολλούς.

Αντιθέτως... Πέρυσι, αντίστοιχο νομοσχέδιο που επιχειρήσαν να υποβάλουν οι Ρεπουμπλικανοί δέχθηκε σκληρή κριτική από τα κουβανικά Μέσα Ενημέρωσης στο Μαϊάμι και αυτό θα πρέπει να το λάβουν καλά υπόψη τους οι υποψήφιοι, μιας και η κουβανική μειονότητα είναι ένα πολύ ισχυρό λόμπι με εκατομμύρια ψήφους.

Η στάση των Κουβανών του Μαϊάμι αλλάζει και δεν περιορίζεται μόνο στην αποστολή μερικών δολαρίων στις οικογένειές τους, τονίζει στους «Financial Times» ο **Φιλ Πίτερς** από το Ινστιτούτο Λέξινγκτον της Ουάσιγκτον, αλλά επενδύουν και σε ακίνητα μέσω των οικογενειών τους, ενώ κάποιοι επιστρέφουν ως απλοί συνταξιούχοι.

Οι πτήσεις μεταξύ ΗΠΑ και Κούβας έχουν πολλαπλασιαστεί, ενώ συνεχώς απογειώνονται και αεροπλάνα γεμάτα μόνο με εμπορεύματα, όπως ποδήλατα, ηλεκτρικές συσκευές, μηχανάκια, ανταλλακτικά και ό,τι άλλο μπορεί να φανταστεί κανείς. Πέρυσι, επισκέφθηκαν το νησί περισσότεροι από 400.000 Αμερικανοί και τα δύο τρίτα από αυτούς για οικονομι-

κούς λόγους. Οι εμικρέδες Κουβανοί στέλνουν στις οικογένειές τους περίπου δύο δισεκατομμύρια δολάρια το χρόνο. Αυτή η κινητικότητα από μικροεπιχειρηματίες, ωστόσο, δεν αρκεί για να αλλάξει κάτι στο αμερικανικό εμπόριο. Εκτός κι αν σύντομα η ισπανική πετρελαϊκή Repsol, που κάνει υπεράκτιες έρευνες, ανακαλύψει πετρέλαιο σε κουβανικά νερά.

Καθημερινότητα

Οι αλλαγές του Ραούλ Κάστρο είναι εμφανείς στην καθημερινή ζωή καθώς πληθαίνουν οι αυτοαπασχολούμενοι παρά την υψηλή φορολογία του 50% που επιβάλλει το κράτος. Σε αντίθεση με τον αδερφό του, **Φιντέλ**, ο Ραούλ θεωρεί αναγκαίες τις μεταρρυθμίσεις, άποψη που ταυτίζεται με το λαϊκό αίσθημα, ακόμη και αν υπάρξουν κάποιοι που θα πληγούν, όπως οι συνταξιούχοι των οποίων ο μισθός δεν ξεπερνά τα 15 δολάρια.

Οι Κουβανοί αξιωματούχοι φοβούνται, ωστόσο, ότι η επιτάχυνση των μεταρρυθμίσεων θα οδηγήσει ίσως σε εκτεταμένη διαφθορά στα πρότυπα της Ρωσίας μετά την πτώση του τείχους.

Ο Ραούλ Κάστρο αντιμετωπίζει αντιστάσεις από τη γραφειοκρατία του κόμματος και εκτιμάται ότι σε επόμενο στάδιο αυτό που θα προσπαθήσει να κάνει είναι ένας διαχωρισμός μεταξύ κυβέρνησης και κομμουνιστικού κόμματος, στα πρότυπα του Βιετνάμ. ■

